

กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย : กรณีศึกษา
นักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

**The Processing of Creating Gender Identity of MSM:
A Case Study of Students in the Hospitality and Tourism,
Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of
Technology Srivijaya**

นุชเนตร กาฬสมุทร¹ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์²
Nootchanate Kansamut¹ and Pitak Siriwong²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ นักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 10 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรับรู้สาเหตุ 2) การยอมรับตนเอง และ 3) การแสดงออกต่อสังคม ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ควรสร้างความเข้าใจและหาวิธีให้กลุ่มชายรักชายอยู่ร่วมกับคนกลุ่มอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ทางเพศ, ชายรักชาย, นักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

¹ Faculty Liberal Arts, Rajamangala University of technology Srivijaya, 1 Ratchadamnoen Nok Road, Bo yang, Muang, Songkhla 90000, Thailand.

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

² Faculty of Management Science, Silpakorn University, 1 Moo 3 Sampraya, Cha-am, Phetchaburi 76210, Thailand.

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Corresponding author, e-mail): nootchanateka@hotmail.com Tel: 09 5037 0473

ABSTRACT

The research aimed to study the process of creating gender identity of MSM: A Case Study of Students in the Hospitality and Tourism Major, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya. Qualitative research method was applied with the phenomenology methodology. There were 10 key informants of Students in the Hospitality and Tourism Major. Data were collected by using in-depth interview and it was analyzed by descriptive analysis.

The results showed that the process of creating gender identity of MSM has three stages; 1) cause awareness 2) self-acceptance and 3) social expression. Also, the recommendation of this study was to create understanding and finding methods towards MSM for happiness living in society.

Key words: gender identity, MSM, students in the hospitality and tourism.

บทนำ

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่เต็มไปด้วยความแตกต่างหลากหลายแต่ก็ยังมีเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอยู่ร่วมกัน และที่ต่างจากสัตว์ก็ คือ มนุษย์มีวัฒนธรรมที่คอยกำกับการกระทำ ดังนั้นพอพูดถึงปัญหาเรื่องเพศจึงไม่ใช่เพียงเรื่องทางชีววิทยาหรือวิทยาศาสตร์ แต่หมายความไปถึงเรื่องวัฒนธรรมเพราะวัฒนธรรมสามารถเปลี่ยนวิธีคิดของคนได้ และเมื่อปัญหาอยู่ที่เรื่องวัฒนธรรมจึงต้องกลับไปดูที่โครงสร้างสังคม ซึ่งก็จะพบว่า เป็นโครงสร้างสังคมที่ไม่มีความเสมอภาค หากพิจารณาในแง่มุมทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์จากมุมมองของความคิดในเรื่องเพศ (Sex) จะเห็นได้ว่าหลายร้อยปีมาแล้วบุคคลที่ไม่มีคุณลักษณะที่ตรงกับเพศ และ เพศสภาพแบบชาย - หญิง จะถูกจัดให้เป็นบุคคลชายขอบ (Marginalized) ซึ่งเป็นอิทธิพลที่ตกทอดมาจากความคิดแบบวิวัฒนาการ และ โครงสร้างนิยมที่สรุปได้ว่าบุคคลที่อยู่นอกกระเียบโครงสร้างทางเพศที่ถูกจัดไว้แล้วจะถูกรับว่าเป็นคนไร้ค่า และมักจะถูกทำร้ายให้ได้รับความเจ็บปวดอยู่

เสมอ โดยกลุ่มคนเหล่านี้มักจะถูกเรียกกันไปต่างๆ นานาว่า กลุ่มชายรักชาย เกย์ กะเทย กลุ่มหญิงรักหญิง ทอม ดี เลส เบี่ยนหรือเรียกโดยรวมว่า “กลุ่มเพศที่สาม” (ธัญญา, 2555)

ในยุคของการยอมรับทางเพศวิถี (Sexuality) ซึ่งหมายถึง ระบบความคิด ความเชื่อเรื่องเพศ เป็นกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนด จัดการ กำกับควบคุม รวมทั้ง การแสดงออกเกี่ยวกับบรรณนิยามทางเพศ ความปรารถนา ความพึงพอใจในเรื่องเพศ การแสดงท่าทีที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ การแต่งกาย เป้าหมายในความสนใจทางเพศ และการสร้างจินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่กำลังเดินหน้ามาถึงจุดที่เรียกว่า เปิดเผยภายใต้การยอมรับของสังคมที่เปิดกว้างมากขึ้น ทำให้กลุ่มคนรักต่างเพศ โดยเฉพาะเพศหญิง อีกทั้งกลุ่มคนรักเพศเดียวกันเริ่มมีตัวตนในฐานะมนุษย์ผู้ทรงสิทธิ์มากขึ้น ดังนั้น ในความเป็นกลุ่มคนชายขอบที่ เรียกว่า เพศที่สามในสังคมไทย ถือเป็นกลุ่มที่มีวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มและต้องการแสดงอัตลักษณ์หรือความเป็นตัวตนของตนเอง ออกมาตามพื้นที่ต่างๆ ในสังคมให้ปรากฏ

เพื่อหวังว่า สิทธิและความเสมอภาค เมื่อเทียบกับเพศชายและหญิงในสังคมยังคงมีให้กับกลุ่มคนเหล่านี้ (ธัญญา, 2555)

ปัจจุบัน ในสังคมโลกมีการเปิดเผยความเป็นอัตลักษณ์ทางเพศ และความหลากหลายทางเพศอย่างแพร่หลาย บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนี้เรารู้จักเขาเหล่านั้นในนาม กะเทย ทอม ดี หุญจรักหญิง ชายรักชาย ซึ่งสังคมได้เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในมิติต่างๆ มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชนและสังคม แต่กระนั้นก็ยังมีความขังบางอย่าง ไปจนถึงกำแพงอันยิ่งใหญ่ในบางสิทธิที่มนุษย์พึงจะได้รับ แต่สำหรับคนกลุ่มนี้กลับไม่ได้รับโอกาสเช่นเดียวกับเพศหลักผ่านกติกาของสังคมไปได้ หน่วยงานหลักเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในหลายๆ ประเทศ ได้ตระหนักถึงความเสมอภาคเช่นเดียวกับเจตนา ธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กล่าวถึงหลักประกันความเสมอภาค ห้ามการเลือกปฏิบัติโดยปราศจากความแตกต่างทางเพศ โดยอธิบายความแตกต่างเรื่อง “เพศ” ว่านอกจากหมายถึงความแตกต่างระหว่างชายหรือหญิงแล้ว ยังหมายรวมถึงความแตกต่างของบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหรือ เพศสภาพ ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างจากเพศที่ผู้หนึ่งถือกำเนิดด้วย (ธีรนาถ, 2542)

กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในภาษาอังกฤษย่อว่า LGBT (หรือ GLBT) ซึ่งเป็นตัวอักษรตัวแรกของคำว่า Lesbian (เลสเบียน) Gay (เกย์) Bisexual (ไบเซ็กชวล) และ Transgender/Transsexual (คนข้ามเพศ) มีการใช้คำว่า LGBT มาตั้งแต่ยุค 90 ซึ่งดัดแปลงมาจาก “LGB” ที่ใช้ในการแทนวลี “สังคมเกย์” (Gay community) ที่ในหลายๆ กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ไม่รู้สึกรู้ว่า

อธิบายกลุ่มคนพวกนี้ได้ถูกต้องตามที่กล่าวในการใช้สมัยใหม่ LGBT มีความหมายถึงความหลากหลายของเพศวิถี (Sexuality) โดยที่ลักษณะการแสดงเพศทางสังคม และในบางครั้งอาจหมายถึงกลุ่มคนที่ไม่ใช่กลุ่มรักต่างเพศ แทนการระบุว่าเป็นเลสเบียนเกย์ไบเซ็กชวล หรือ คนข้ามเพศ (ธนศรี, 2555)

กลุ่ม LGBT ในประเทศไทยยังคงเผชิญกับการตีตราและการเลือกปฏิบัติในชีวิตการทำงานและการศึกษา แม้ว่า LGBT แต่ละกลุ่มต่างๆ ก็เผชิญกับปัญหาการยอมรับทางสังคมในระดับที่ต่างกันไป สำหรับบุคคลที่มีการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนข้ามเพศ ได้แก่ กะเทย สาวประเภทสอง หญิงข้ามเพศ และชายข้ามเพศ รวมทั้งทอมและคนที่มีเพศกำกวม เป็นกลุ่มที่ต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติภายใต้การกีดกันที่รุนแรงที่สุด ส่งผลให้ขาดโอกาสในด้านการศึกษา การทำงาน และในชีวิต (บุษกร, 2557)

การดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนักศึกษาเพศที่สาม จะต้องเผชิญปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาเรื่องความรุนแรงทางวาจา เช่น การด่าทอ เสียดสี ประชดประชัน เป็นต้น ปัญหาการถูกคุกคามและถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่น การหยอกล้อ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเพศที่ปรากฏ ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัวที่สร้างความอึดอัดคับข้องใจ การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และปัญหาการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ เช่น การไม่อนุญาตให้สวมใส่ชุดนิตินักศึกษา ชุดรับปริญญา และเครื่องแบบการแต่งกายที่เหมาะสมกับตนเอง การบังคับให้ปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ภายนอก เช่น การแต่งกาย ทรงผม การแต่งกายให้ตรงกับเพศกำเนิด ในบางสาขาวิชาชีพ เป็นต้น ดังนั้น

การศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ (Identity) ส่งผลให้สามารถเข้าใจถึงค่านิยม ความเชื่อ โลกทัศน์ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่หล่อหลอมให้มนุษย์แสดงอัตลักษณ์ทางเพศตามที่ปรารถนา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักรักชาย เพื่อทำความเข้าใจว่าอัตลักษณ์ทางเพศมีความหลากหลายและการดำรงอยู่ในสังคม ทุกคนทุกเพศควรมีสិทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง จำเป็นต้องการเปิดพื้นที่ให้นักศึกษากลุ่มชายรักรักชาย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขเท่าเทียมกับคนทั่วไป และได้รับสิทธิเท่าเทียมกับประชาชนคนอื่นๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของนักศึกษากลุ่มชายรักรักชาย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แนวปรากฏการณ์วิทยา ตามแนว คิดของฮัสเซิล (Husserl) ซึ่งเป็นการวิจัยปรากฏการณ์วิทยาเชิงพรรณนา (Descriptive phenomenology) ที่ศึกษาประสบการณ์ชีวิตด้วยการค้นหาโดยตรง (Direct exploration) วิเคราะห์ และบรรยายปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจงอย่างเป็นอิสระ โดยปราศจากการทดสอบสมมุติฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ใช้การหยั่งรู้ (Intuiting) ในการนำเสนอข้อค้นพบ เน้นความเข้มข้นของข้อมูล ความกว้าง และความลึกของประสบการณ์ ประกอบด้วยกระบวนการ

สำคัญ 3 กระบวนการ คือ 1) การหยั่งรู้ 2) การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ และ 3) การบรรยายปรากฏการณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การหยั่งรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยเริ่มต้นเข้าไปเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่ได้รับการบอกเล่าจากผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือในเก็บรวบรวมข้อมูล จำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์การประเมิน การแสดงความคิดเห็น และไม่แสดงความตั้งใจมากจนเกินไปที่จะค้นหาความจริงจากเรื่องที่ต้องการศึกษา ควรฟังรายละเอียดประสบการณ์ชีวิตของผู้ให้ข้อมูลผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ ทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และมีการทบทวนหลายๆ ครั้ง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละรายมีความหมายต่อปรากฏการณ์ที่ศึกษาอย่างไร

2. การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ (Phenomenological analyzing) เป็นการระบุแก่นแท้ (Essences) ของปรากฏการณ์ที่ศึกษาซึ่งได้มาจากข้อมูลที่ได้รับ โดยการนำเสนอทั้งข้อมูลที่มีความเหมือน และความแตกต่างของส่วนประกอบ ความสัมพันธ์ และความเชื่อมโยงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะต้องคลุกคลีอยู่กับข้อมูลในระยะเวลาที่ยาวนาน จนกระทั่งได้แก่นแท้ที่เกิดจากปรากฏการณ์

3. การบรรยายปรากฏการณ์ (Phenomenological describing) เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจปรากฏการณ์ที่ศึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานของการแบ่งกลุ่มปรากฏการณ์ ผู้วิจัยจะบรรยายข้อมูลที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วเท่านั้น

ปรากฏการณ์วิทยา เป็นเครื่องมือในการศึกษาปรากฏการณ์และประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์ โดยมุ่งที่ความเข้าใจความหมายประสบการณ์ชีวิตที่บุคคลได้พบเจอเป็นหลัก

(ชาย, 2550) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth-Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) คือนักศึกษาศาขการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย ใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดคือเป็นชายรักชาย อายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 10 คน ซึ่งทั้งหมดยินยอมให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เวลาครั้งละ 60-90 นาทีจนได้ข้อมูลอิ่มตัว ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2558 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาถึงปรากฏการณ์ด้วยวิธีการดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้เข้าพบกับผู้ให้ข้อมูล แนะนำตัว พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิตอบรับหรือปฏิเสธ สามารถยกเลิกการให้ข้อมูลได้ตลอดเวลา โดยไม่มีเงื่อนไขผูกมัด ข้อมูลทั้งหมดจะถูกพิทักษ์สิทธิส่วนบุคคล 2) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงขณะที่มีการสนทนาพร้อมชี้แจงสิทธิของผู้ให้ข้อมูลว่าหากไม่พึงประสงค์จะให้มีการบันทึกเสียงในช่วงเวลาใดสามารถทำได้โดยไม่มีเงื่อนไข 3) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน โดยใช้เวลาประมาณ 60-90 นาที

โดยผู้วิจัยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน (Ethical principles) อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึง 1) หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) มีกระบวนการขอความยินยอมจากผู้ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการวิจัย 2) หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence) โดยระบุว่าอาสาสมัครจะได้รับประโยชน์หรือไม่ อาจเกิดความเสียหายอะไรต่ออาสาสมัคร ผู้วิจัยจำเป็นต้องเก็บรักษาความลับของอาสาสมัครโดย

ในแบบบันทึกข้อมูลจะไม่มีการระบุ (identifier) ถึงตัวอาสาสมัครและ 3) หลักความยุติธรรม (Justice) โดยมีเกณฑ์การคัดเข้าและออกชัดเจน มีการกระจายประโยชน์ไว้ซึ่งออกอย่างเท่าเทียมกัน

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้พัฒนาแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมกับการสร้างแนวคำถามเพื่อศึกษากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ ของกลุ่มชายรักชาย ให้ครอบคลุมถึงองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นเพศ เพศวิถีรักเพศเดียวกันและพฤติกรรมทางเพศ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้บันทึกเทปการสัมภาษณ์ และมีการใช้คำพูดของผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความจริงในทุกประเด็น ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) ของ Denzin (1970) คือ การแสวงหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกันคือ (สุภาวงศ์, 2547)

1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลผู้วิจัยได้นั้นนั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีตรวจสอบคือ การสอบแหล่งของข้อมูล แหล่งที่มา ที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และแหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือการตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างไ โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต แทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวกันสังเกตตลอด

3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี

(Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี ที่ต่างไปจากเดิม จะให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

4) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยใช้วิธีการถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำประโยคต่อประโยค และวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กัน เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจกับเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์และค้นหาความหมายที่ยังไม่ครบถ้วนไปสอบถามผู้ให้ข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งตัวผู้วิจัยเอง จะได้สะท้อนความคิดพิจารณาตน เพื่อตรวจสอบผลกระทบจากความคิด ความรู้สึก และความพร้อมของตัวผู้วิจัยต่อกระบวนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย จากจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลัก 10 คน ผลการวิจัยพบว่าตนเองเป็นเกย์หรือคนที่มีรสนิยมชื่นชอบเพศเดียวกัน โดยมีกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย มี 3 ขั้นตอน คือ

1) การรับรู้สาเหตุสำหรับผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนใหญ่ระบุว่า ความเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่มิติดตัวมาตั้งแต่เยาว์ เกิดขึ้นเองโดยที่ตนรู้สึกและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เกิดขึ้นตามธรรมชาติเริ่มรู้สึกว่าตนเองต่างจากเพื่อนเพศเดียวกันตั้งแต่อายุ 3-4 ขวบ หรือเมื่อเริ่มจำความได้ มีความรู้สึก

อ่อนไหว ร้องไห้ง่าย กิริยามารยาทคล้ายเด็กหญิง ชอบแต่งตัว ชอบเล่นกับกลุ่มเพื่อนผู้หญิง ไม่ชอบเล่นรุนแรง เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความรู้สึกทางเพศกับเพศเดียวกัน ในกรณีของผู้ชายที่มีความรู้สึก รักชอบเพศเดียวกัน มีสาเหตุมาจากผู้ชายคนดังกล่าวมีฮอร์โมนของผู้หญิงในตัวมาตั้งแต่กำเนิด ส่งผลต่อสภาวะทางจิตในแบบสตรีจึงมีความสนใจในเพศเดียวกัน ผู้ชายที่มีพฤติกรรมเช่นนี้จะมีชื่อเรียกว่า เฮอร์นิง (Urnings) อีกทั้งยังแสดงกิริยาในแบบผู้หญิง อ้างอิงจากบทสัมภาษณ์ “ก็เป็นมาแต่เกิด แต่เด็ก ก็จะเรียบร้อย...

ไม่ชอบเล่นผาดโผน ผมจะชอบเล่นขายของ เล่นตุ๊กตาและชอบเล่นกับเพื่อนผู้หญิง” (นศ.5)

“มันเริ่มตั้งแต่ตอนเด็ก รู้สึกตัวว่าเราชอบทำกิจกรรมของเด็กผู้หญิงมากกว่า ชอบเล่นตุ๊กตา บาร์บี้ ชอบทำเหมือนเด็กผู้หญิงเค้าทำชอบเล่นของสวยๆ งามๆ” (นศ.8)

ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนระบุว่าสาเหตุของรสนิยมการชอบเพศเดียวกันเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว โดยใช้วิธีการเลี้ยงดูในลักษณะของลูกสาวหรือแบบผู้หญิง ครอบครัวที่มีลูกสาวล้วนแต่มีลูกหลงเป็นผู้ชาย ปกติแล้วมักส่งผลให้เด็กมีอาการข้ามเพศ (Transgender Kids) ที่ได้รับอิทธิพลจากพี่น้องที่เป็นผู้หญิง มักจะเป็นลูกชายคนสุดท้อง เนื่องจากครอบครัวจะมีความเคยชินกับการเลี้ยงดูเด็กแบบผู้หญิง และลูกผู้ชายคนสุดท้องก็ได้รับการดูแลเอาใจใส่และใกล้ชิดจากพี่ที่ล้วนเป็นผู้หญิง วัยเด็กนั้นจะซึมซับพฤติกรรมของบุคคลในบ้านในช่วงที่ยังไม่สามารถทำกิจกรรมที่ตัดสินใจด้วยตัวเองได้ เช่น ตุ๊กตาบาร์บี้ที่เป็นของพี่สาวจะถูกส่งต่อไปให้น้องชายคนสุดท้องทำให้น้องชายคนสุดท้องสร้างกรอบการรับรู้ในความชอบหรือความพึงพอใจของคนกับของเล่น

ขึ้นนั้น ลูกชายติดแม่ (Son clinging to mother) ลูกชายมีความใกล้ชิดผู้เป็นแม่มากกว่า เนื่องจากผู้เป็นพ่ออาจเป็นผู้หาเงิน อยู่ไม่ติดบ้าน หรือมีพฤติกรรมกรเข้าสังคมที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ การพูดเสียงดัง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนทำหน้าที่เสมือนแรงแม่เหล็กที่ผลักดันให้เด็กพยายามออกห่าง และเข้าหาสิ่งที่ตรงกันข้ามกับพฤติกรรมพ่อ ซึ่งคือ ความอ่อนโยนของความเป็นแม่ แน่แน่นอนว่าลูกชายติดแม่จะได้รับการซึมซับวิธีการแสดงออกไปจนถึงความรู้สึกนึกคิดของเพศแม่มากขึ้น แต่ในกรณีลูกชายติดแม่ไม่ได้ส่งผลต่อรสนิยมทางเพศ (Sexual Orientation) ของลูกชายโดยตรง พ่อแม่เลี้ยงดูและส่งเสริมพฤติกรรมแสดงออกที่อ่อนโยน สุภาพ แบบผู้หญิงมากเกินไปแม่เลี้ยงดูใกล้ชิดมากเกินไปโดยพ่อไม่มีบทบาทหรือมีบทบาทน้อยเกินไปทำให้ลูกชายเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศเป็นความผิดพลาดในการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนำไปสู่การปรับเปลี่ยนเพศวิถีขัดแย้งกับเพศสภาพตามกำเนิด ตลอดจนความขัดแย้งของคนในครอบครัวที่มีความคาดหวังอยากได้ลูกสาวแต่ไม่ได้ จึงนำไปสู่รูปแบบการเลี้ยงดูลูกชายในลักษณะการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ

“เกิดจากการเลี้ยงดูของแม่ด้วย ผมสนิทกับแม่มาก ไปไหนกับแม่ตลอด ชอบการแต่งตัว การแต่งหน้าของแม่ และแม่หวงผมมาก ไม่ค่อยให้ออกไปเล่นกับเพื่อนผู้ชายกลัวจะโดนแกล้ง” (นศ.7)

“ครอบครัวก็มีส่วน เนื่องจากที่บ้านสอนให้เป็นเด็กเรียบร้อย และเลี้ยงดูเหมือนเด็กผู้หญิง เพราะส่วนมากในครอบครัวจะเป็นผู้หญิงมากกว่าครับ มีแม่ พี่สาว น้องสาว” (นศ.10)

ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลหลักค้นพบรสนิยม

ทางเพศของตนจากบริบทแวดล้อมทางสังคม เช่น การเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในโรงเรียนที่เป็นผู้หญิง หรือการมีเพื่อนสนิทเป็นผู้หญิงรวมทั้งการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเข้าเรียน โรงเรียนประจำที่เป็นโรงเรียนชายล้วน ทำให้มีความใกล้ชิดเพศชายจนประจักษ์ถึงรสนิยมตนเองมาชอบเพศเดียวกัน อันเนื่องมาจากพวกเขาอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ มีความรู้สึกและต้องการทางเพศมาก การหาทางระบายออกทางเพศจึงเป็นเรื่องที่จะต้องเกิดขึ้น และเพื่อความสะดวก การใช้เพื่อนหรือรุ่นพี่รุ่นน้องในกิจกรรมนี้จึงนำไปสู่พฤติกรรมรักเพศเดียวกันในที่สุด

“ตอนเด็กผมเป็นผู้ชาย แต่ด้วยความที่เราชอบเล่นกับเพื่อนผู้หญิง สนิทกันมากขึ้น ก็เลยทำให้ผมรู้ว่าการที่เราเป็นเพศอีกเพศหนึ่ง มันเป็นมาจากสภาพสิ่งแวดล้อม พอเราก้าวไปเรียน ม.1 เจอคนที่เขาเป็นมากกว่าเรา สิ่งแวดล้อมพาไปก็กล้าที่จะแสดงตัวตนออกมา” (นศ.2)

“ชัดเจนตอนเรียนมหาลัยครับ มีเพื่อนกลุ่มเดียวกันที่เป็นเหมือนกัน มันมีความสุขที่กล้าแสดงออกครับ สิ่งแวดล้อมพาไป” (นศ.3)

2) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญของนักศึกษา กลุ่มชายรักชาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แต่ละคนอาจประสบกับความยากลำบาก และใช้เวลายาวนานตลอดทั้งชีวิต อีกทั้งการยอมรับตนเองนี้ยังเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของชายรักชาย นักศึกษาบางส่วนระบุว่า การยอมรับอัตลักษณ์ชายรักชาย เริ่มจากการเปิดเผยตนเองกับเพื่อนสนิทในโรงเรียน หรือสมาชิกในครอบครัวที่ไว้ใจได้ก่อน จากนั้นจึงเริ่มต้นเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกทางสังคมของกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศเหมือน

ตนเองเพื่อพบปะ สังสรรค์ และเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศของตน เช่น การเข้าร่วมเป็นผู้นำเชียร์ การประกวดควาเทียมของมหาวิทยาลัย การไปเที่ยวแหล่งบันเทิงของชาวเกย์ ในขณะที่บางส่วนรู้ว่าชอบเพศเดียวกัน แต่ไม่สามารถเปิดเผยตนเองให้เป็นไปตามรสนิยมที่ต้องการ หวาดกลัวการถูกกีดกันทางสังคมแวดล้อม จึงต้องคอยเก็บซ่อนรสนิยมรวมถึงอากัปกิริยาไว้เพื่อแสดงกับกลุ่มเพื่อนในเวลาที่เหมาะสม

3) การแสดงออกต่อสังคม ความรู้สึกส่วนตัวต่อการแสดงออกทางสังคมโดยยึดจากความชอบ พฤติกรรมที่นักศึกษาในกลุ่มชายรักชายแสดงออกในประเด็นต่อไปนี้ (1) บุคลิกลักษณะ นักศึกษากลุ่มชายรักชายสนใจสุขภาพและความงาม เน้นดูแลผิวพรรณของตนเองเป็นอย่างดี ด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหลากหลายยี่ห้อ เช่น โฟมล้างหน้า ครีมบำรุงผิวกาย ยารักษาสิว ครีมกันแดด ตลอดจนน้ำหอม นิยมออกกำลังกาย โดยเฉพาะในฟิตเนส และสระว่ายน้ำ รวมถึงนิยมดูนิตยสารที่มีภาพถ่ายแฟชั่นที่ร่วมสมัยของผู้ชาย (2) การแต่งกาย นักศึกษากลุ่มชายรักชายให้ความสำคัญกับการแต่งตัวมากเป็นพิเศษ พิถีพิถันในการแต่งกายตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า กัดสรรเสื้อผ้าที่เน้นสัดส่วนของกล้ามเนื้อ และไหล่ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนผู้หญิงมากกว่าเพื่อนผู้ชายทั้งการทำกิจกรรมในการเรียน และการใช้ชีวิตส่วนตัว (4) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีความอ่อนน้อมถ่อมตน สื่อสารด้วยสายตา แววตา อ่อนโยน พูดจาเรียบร้อย ไพเราะ และนิยมใช้สรรพนามแทนตัวเหมือนผู้หญิง

สังคมไทยต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น โดยไม่นำความแตกต่างทางเพศมาเป็นเงื่อนไขของการสร้าง

อคติและการแบ่งแยกกีดกัน การผลักดันที่สำคัญเรื่องหนึ่งคือ การต่อสู้ให้การไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในมิติต่างๆ ในมาตรา 30 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 เพิ่มคำว่า ‘อัตลักษณ์ทางเพศ’ ที่หมายถึงเพศที่สามเข้าไปด้วย ในรายละเอียดส่วนที่แสดงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติทางเพศ ระบุว่าเพื่อปกป้องคุ้มครองบุคคลที่มี ‘อัตลักษณ์ทางเพศ’ ต่างไปจากเพศชายและเพศหญิง (เจิมศักดิ์, 2550) เพื่อให้กลุ่มชายรักชายที่เป็นบุคคลชายชอบมีพื้นที่ในสังคมมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผล

อัตลักษณ์ทางเพศ เกิดจากกระบวนการที่หล่อหลอมความเป็นตัวตนของวัยรุ่น โดยผ่านการขัดเกลาทางสังคมเพื่อให้รับรู้ถึงแสดงออกทางเพศตามความคาดหวังของสังคม การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศจึงเป็นความรู้สึกนึกคิดและความรู้สึกที่มาจากภายในจิตใจที่รับรู้ว่าเป็นเพศใด เพื่อที่จะสามารถกำหนดบทบาทและดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ (Wood, 1994; Fongkaew *et al.*, 2007) การศึกษาครั้งนี้ พบว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรับรู้สาเหตุเกิดจากตนเองตามเพศสภาพตามธรรมชาติตั้งแต่กำเนิด เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติติดตัวมาตั้งแต่เกิดจาก การถูกเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัว และการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในสังคม อ้างอิงได้จากผลการศึกษาของคาร์ล เฮนริค อุลริชส์ เรื่อง *Researches on the Riddle of Male-Male Love* อธิบายให้ทราบว่ามนุษย์มีการแสดงพฤติกรรมและอารมณ์ทางเพศได้หลากหลาย และมี

พฤติกรรมทางเพศทุกรูปแบบล้วนเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างมา ดังนั้น พฤติกรรม “รักเพศเดียวกัน” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติสอดคล้องกับการศึกษาของ ไชโย (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อเปิดเผยตัวเองของกลุ่มชายรักชาย” พบว่า ชายรักชายจะเปิดเผยตัวตั้งแต่เป็นเด็ก สภาพแวดล้อมครอบครัวที่ให้อิสระ หรือไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์มากจะสนับสนุนให้บุคคลเปิดเผยได้ดีกว่า และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพร (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “ชายรักชาย” พบว่า เกย์จะมีกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ของตนเอง เริ่มตั้งแต่วัยเด็กที่เริ่มรู้สึกแตกต่างจากเพื่อนชายคนอื่น เริ่มสนใจเพศเดียวกัน เกิดความสงสัยในตัวเอง เรียนรู้และยอมรับตัวเอง จนกระทั่งเปิดเผยตัวเอง 2) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) ว่ามีอัตลักษณ์ทางเพศแบบชายรักเพศเดียวกัน แล้วจึงเปิดเผยตนเอง โดยจะเริ่มเปิดเผยกับเพื่อนสนิท หรือคนที่ไว้ใจ และเริ่มเข้ากลุ่มสังคมนับกับชายรักชาย (Teskeo, 2000) สอดคล้องกับการศึกษาของ ปุรินทร์ (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “เกย์: กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์และวิถีชีวิตทางเพศ” พบว่า กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์เกย์จะต้องผ่าน 3 ขั้นตอน ที่ต่อเนื่อง ได้แก่ ขั้นที่ 1 เกิดความรู้สึกแตกต่างจากผู้อื่น ขั้นที่ 2 สงสัยหรือคิดว่าตนเองอาจจะเป็นผู้รักเพศเดียวกัน และขั้นที่ 3 ยอมรับเอกลักษณ์เกย์ เมื่อพวกเขายอมรับเอกลักษณ์เกย์ ให้เอกลักษณ์แห่งตัวตนแล้ว พวกเขาที่มีแนวโน้มที่จะแสดงออกหรือทำการเปิดเผยตัวตนแก่ผู้อื่น ให้รับรู้ในสิ่งที่เขาเป็น การเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศของตนเป็นการเรียนรู้และการเดินทางโดยมากจะเปิดเผยครั้งแรกกับเพื่อนที่ไว้ใจหรือสมาชิกในครอบครัว และต่อมาจะเปิดเผยกับผู้อื่นในบริบทแวดล้อมภายหลัง ในบางกรณี

กลุ่มชายรักชายจะเปิดเผยในสถานที่ทำงานแต่ไม่เปิดเผยต่อครอบครัว สอดคล้องกับการศึกษาของ ภาคภูมิ (2555) เรื่อง “ประสบการณ์การยอมรับตนเองด้านความโน้มเอียงทางเพศของชายรักชาย” พบว่า 6 ประสบการณ์สำคัญในการก้าวไปสู่การยอมรับตนเอง กล่าวคือ 1) การเริ่มสัมผัสทัศนียภาพทางเพศแบบเกย์รวมทั้งความพยายามปฏิบัติความรู้สึกชอบเพศเดียวกันที่เกิดขึ้น 2) การก้าวไปสู่ความชัดเจนในการเป็นเกย์ด้วยการมีประสบการณ์ทางเพศและความสัมพันธ์แบบคู่รักกับผู้ชาย รวมทั้งการเริ่มยอมรับความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน 3) การยอมรับตัวตนที่เป็นเกย์และการเข้าไปสู่สังคมเกย์ 4) การเปิดเผยตัวตนที่เป็นเกย์ต่อครอบครัวและสังคมนับข้าง 5) การรับรู้ความยากลำบากในการใช้ชีวิตแบบเกย์ให้ลงตัวกับการใช้ชีวิตด้านอื่นๆ และ 6) การบูรณาการตัวตนทางเพศแบบเกย์เข้าตัวตนด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นการที่ชายรักชายมีความเชื่อถือเสียงจากภายในของตนและเปิดใจรับความโน้มเอียงทางเพศว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจะช่วยให้พวกเขามีการยอมรับตัวตนที่เป็นเกย์และนำไปสู่การหลอมรวมตัวตนด้านเพศเข้ากับตัวตนด้านอื่นๆ โดยไร้ซึ่งความรู้สึกขัดแย้งในตนเอง มีความสุขกับสิ่งที่ตนเองเป็นของชายรักชาย และ 3) การแสดงออกต่อสังคม ความรู้สึกส่วนตัวและการแสดงออกทางสังคมโดยยึดจากความชอบที่ชัดเจน เพื่อให้สังคมรับรู้และเกิดการยอมรับในตัวตนของการเป็นชายรักชาย หรือคนที่มิรสนิยมชื่นชอบเพศเดียวกัน

การศึกษาวิจัยด้านอัตลักษณ์ทางเพศชี้ให้เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมให้ความสำคัญเกี่ยวกับเพศแตกต่างกัน เช่น วัฒนธรรมไทยคาดหวังว่าผู้หญิงต้องเป็นแม่ศรีเรือนและทำงานบ้าน

ส่วนผู้ชายออกไปทำงานนอกบ้านหาเลี้ยงครอบครัว หรือในศาสนาอิสลามหากใครเป็นเพศที่สามถือว่าเป็นบาปเพราะว่าไม่มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่พระเจ้าให้มา ส่วนวัฒนธรรมตะวันตกอาจมองว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งชายหญิง รวมทั้งเพศที่สาม ดังนั้น การศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับมิติ มุมมอง และประเด็นต่างๆ แสดงให้เห็นถึงความพยายามของนักวิจัยในการสร้างความเข้าใจและหาวิธีให้เกย์อยู่ร่วมกับคนกลุ่มอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และให้คนทั่วไปยอมรับและไม่ตีตรา แบ่งแยกหรือตัดสินกลุ่มคนเหล่านี้ในแง่ลบ ดังนั้นหากคนทั่วไปเข้าใจว่าเพศสถานะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น เข้าใจว่าการเป็นเกย์ ส่วนหนึ่งมิได้เกิดมาจากสาเหตุด้านชีววิทยาแต่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมและท่าทางที่โน้มเอียงไปในทางเดียวกันกับเพศหญิง (สมเกียรติ, 2548) คนจะเห็นว่าความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน ช่วยทำให้คนมีพื้นที่และสามารถแสดงบทบาทได้สอดคล้องกับพฤติกรรมหรือการแสดงออกทางเพศที่ตนเลือกมากกว่าที่เป็นมาในอดีต

การใช้สิทธิอันสมบูรณ์และการมีส่วนร่วมในสังคมไม่มีทางเป็นไปได้ หากสังคมไม่ยอมรับว่าสมาชิกในสังคมทุกคนเสมอภาคและควรได้รับสิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงานที่เท่าเทียมกัน งานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นแล้วว่า สังคมไทยนั้นดูเหมือนจะยอมรับบุคคลหลากหลายทางเพศ แต่ในความเป็นจริงได้แต่เพียงจำทน (tolerate) กับปรากฏการณ์ที่พบเห็นเท่านั้น ซึ่งการจำทนกับการยอมรับนั้นแตกต่างกัน กล่าวคือในการจำทนยังคงมีความเกลียดชังได้อยู่ ในขณะที่การยอมรับจะนำไปสู่การไม่กีดกันหรือละเมิดสิทธิ ดังนั้น เป้าหมายอันสำคัญในการผลักดันการเปลี่ยนแปลง คือ

การยอมรับบุคคลหลากหลายทางเพศหรือ LGBT เป็นสมาชิกอย่างเสมอภาคโดยสมบูรณ์ ไม่ใช่พลเมืองชั้นสองซึ่งได้รับเพียงการจำทน โดยมีการจำกัดการใช้สิทธิและเสรีภาพ อยู่ตามชายขอบของสังคม (บุญกร, 2557)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย อายุระหว่าง 18-22 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดคือเป็นชายรักชาย อายุลักษณะครอบครัวของกลุ่มชายรัก ส่วนใหญ่ไม่มีพี่น้องเป็นกระเทย ทอม ดี หรือรักร่วมเพศ มีการเรียนรู้เรื่องเพศด้วยตนเองจากเพื่อนและสื่อออนไลน์ มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ดูแลเป็นอย่างดีตั้งแต่วัยเด็กชอบเล่นกับเด็กผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย สมัยมัธยมมักจะเรียนในโรงเรียนชายล้วน จนเกิดความคุ้นเคยและใกล้ชิดกับเพศเดียวกัน

2. กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย มีกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย มี 3 ขั้นตอน คือ

1) การรับรู้สาเหตุสำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ระบุว่า ความเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่มติดตัวมาตั้งแต่เยาว์ เกิดขึ้นเองโดยที่ตนรู้สึกและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เกิดขึ้นตามธรรมชาติเริ่มรู้สึกที่ตนเองต่างจากเพื่อนเพศเดียวกันตั้งแต่อายุ 3-4 ขวบ หรือเมื่อเริ่มจำความได้ มีความรู้สึกอ่อนไหว ร้องไห้ง่าย กิริยามารยาทคล้ายเด็กหญิง ชอบแต่งตัว ชอบเล่นกับกลุ่มเพื่อนผู้หญิง ไม่ชอบเล่นรุนแรง เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความรู้สึกทางเพศกับเพศเดียวกัน

2) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของชายรักรายเริ่มจากการเปิดเผยตนเองกับเพื่อนสนิทในโรงเรียน หรือสมาชิกในครอบครัวที่ไว้ใจได้ก่อน จากนั้นจึงเริ่มต้นเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกทางสังคมของกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศเหมือนตนเองเพื่อพบปะสังสรรค์และเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศของตน เช่น การเข้าร่วมเป็นผู้นำเชียร์การประกวดความนิยมของมหาวิทยาลัย การไปเที่ยวแหล่งบันเทิงของชาวเกย์

3) การแสดงออกต่อสังคม เป็นการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเองเป็นความรู้สึกส่วนตัวต่อการแสดงออกทางสังคมในประเด็นต่อไปนี้ (1) บุคลิกลักษณะ (2) การแต่งกาย (3) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และ (4) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยกลุ่มชายรักรายจะมีวิธีการสร้างให้ได้รับการยอมรับ ได้แก่ การเรียนหนังสือให้เก่ง ทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และประพฤติตัวเป็นคนดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักราย : กรณีศึกษานักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มชายรักรายเกิดขึ้นอย่างมีขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่อง เริ่มจากเกิดความรู้สึกแตกต่างจากคนอื่น เกิดความสงสัยและคิดว่าตนเองอาจจะเป็นคนรักเพศเดียวกัน โดยการรับรู้สาเหตุ การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) แล้วจึงนำไปสู่การแสดงออกต่อสังคม ดังนั้น เพื่อให้

สังคมเกิดความเข้าใจในความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ความสำคัญในการยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศของเพศที่สามอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ได้ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในการปฏิบัติ ดังนี้

1. มีการบูรณาการการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ และการยอมรับความหลากหลายการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีเพศภาวะเพศวิถีตัวตนทางเพศหรือการแสดงออกทางเพศแบบใดก็ตาม

2. ส่งเสริมการยอมรับอัตลักษณ์และความหลากหลายทางเพศโดยผ่านทางกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษากลุ่มชายรักรายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้แสดงออกซึ่งตัวตนและศักยภาพของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ ตลอดจนการเป็นผู้นำได้ไม่ว่าจะมีเพศภาวะแบบใดก็ตาม

3. สร้างพื้นที่ที่ปลอดภัยในมหาวิทยาลัยให้นักศึกษากลุ่มชายรักรายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและเกิดการยอมรับในสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นการสร้างการยอมรับในครอบครัวของนักศึกษากลุ่มชายรักรายหรือรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษากลุ่มชายรักราย เพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปสู่การยอมรับในสังคมและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. 2550. มองพัฒนาการสังคมไทยผ่านประเด็น “อัตลักษณ์ทางเพศ” ผ่านสภาร่างรัฐธรรมนูญ. แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9500000076558>, 11 พฤษภาคม 2558.

ชาย โพธิ์สิตา. 2550. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), กรุงเทพฯ.

ไชโย นิธิอุบลดี. 2546. การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มชายรักรัชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนะวี กาญจธีรานนท์. 2555. ถึงเวลาที่รัฐธรรมนูญไทยจะเพิ่มพื้นที่ให้แก่กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT). ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย. แหล่งที่มา: <http://www.redcross.or.th>, 5 มิถุนายน 2558.

ธัญญา จันทร์ตรง. 2555. การสื่อสารภาพอัตลักษณ์และเรื่องราวชีวิตของเพศที่สามผ่านสื่อภาพยนตร์กับความเป็นจริงในสังคมไทย. แหล่งที่มา: <http://www.dekd.com/board/view.php?id=1944899>, 5 มิถุนายน 2558.

ธีรนาถ กาญจนอักษร. 2542. หญิงชายกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. มูนิธิธีรนาถ กาญจนอักษร, กรุงเทพฯ.

บุษกร สุริยสาร. 2557. อัตลักษณ์และวิถีทางเพศในประเทศไทย. องค์การแรงงานระหว่างประเทศ, กรุงเทพฯ.

ปรีนทร์ นาคสิงห์. 2547. “เกย์: กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์และวิถีชีวิตทางเพศ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสังคม วิทยาและมนุษยวิทยา มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคภูมิ เดชะอนันต์วงศ์. 2555. ประสบการณ์การยอมรับตนเองด้านความโน้มเอียงทางเพศของชายรักรัชาย: การวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ ตั้งนโม. 2548. โฮโมเซ็กซ์ชวลลิตีในมุมมองจิตวิทยา. เรียบเรียงจาก Oxford Textbook of Psychiary. แหล่งที่มา: <http://www.oocities.org/midnightweb>, 11 มิถุนายน 2558.

สุพร เกิดสว่าง. 2546. ชายรักรัชาย : หนังสือสำหรับคนที่อยากรู้จักและเข้าใจเกย์กะเทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. สมาคมอนามัยการเจริญพันธุ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

สุภางศ์ จันทวานิช. 2547. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 12. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

Denzin, N.K. 1970. **The research act in sociology: a theoretical introduction to sociological methods.** The Butterworth Group, London.

Fongkaew, W., Fongkaew, K., Wongpanaruk, N. and Lirtmunlikaporn, S. 2007. A study of sexual identity among adolescents. **Journal of the National Research Council of Thailand** 39(1): 47-77.

Teskeo, K. 2000. Buddhadhamma and homosexual behavior: A case study of university students attitudes in Bangkok. Master of Arts, Mahidol University.

Wood, J.T. 1994. **Gendered lives: Communication, Gender, & Culture.** Health Publishing, California.